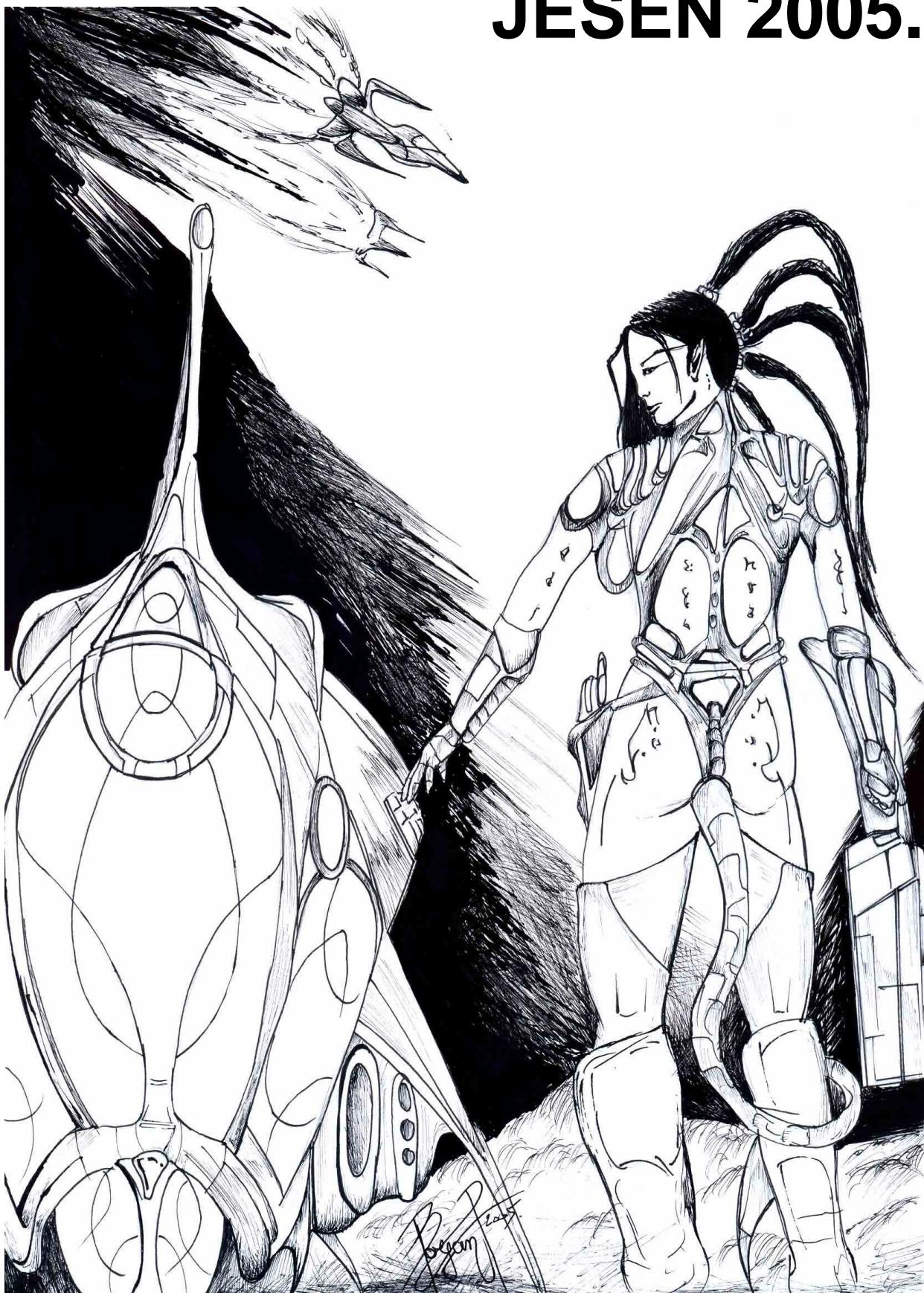

IPD PURSEK 84

JESEN 2005.

UVODNIK

Štovani štioče!

Prvo što ćeš vjerojatno primijetiti, novi "Parsek" se podebljao za trećinu. Razlog tome je jednostavan: obilje materijala koje je počelo pritjecati uredniku. Stoga je povećanje broja stranica postalo nužno, iako sam - preuzimajući "Parsek" prije cca. dvije i pol godine, namjerno koncipirao Tvoj omiljeni fanzin kao neambiciozno glasilo. Naime, mišljenja sam kako su najveći neprijatelji fanzina općenito njihovi urednici, koji se zalete na velikom broju stranica, tiskanjem u tiskari, šarenilom priloga itd., eda bi se nakon par brojeva jednostavno umorili... Fanzin bi tada ušao u zonu sumraka, gdje onda izlazi povremeno. A osnovna pretpostavka za funkcioniranje fanzina - kao i svakog glasila - jest uredna periodičnost.

Riječ-dvije na tu temu možeš pročitati u razgovoru s Hrvojem Prčićem, a u ostalome tu su priča Marija Berečića koja je već bila objavljena na engleskom jeziku u worldconskom broju 82, kao i neizostavni KVČR, reportažu iz Francuske, pregled što je tijekom prošle godine izišlo u SiCG, kao i novi nastavak bibliografije hrvatskog SF-a. Naslovnicu je sačinio Bojan Peršić.

I podsjećam:

Dvanaesta SFerina godišnja zbirka priča ZAGROB (2006.) raspisuje natječaj za domaće neobjavljene horor pripovjetke. Okvirna tema je natprirodna groza i jeza, duljina je barem 10 kartica, a rok za slanje radova je 12. prosinac 2005. godine

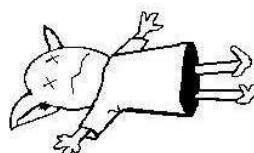
Priče i svoje podatke šaljite na adresu:
Darko Vrban (za zbirku)
Siget 20 d
10020 Zagreb

ili na e-mail:
darko.vrban(a)zg.htnet.hr

U Zagrebu, 25. listopada 2005.

"Parsek" na webu:
<http://parsek.sfera.hr/>
Kontakt:
parsek@sfera.hr

B.Švel

KRATKE VIJESTI

Najava Essekona 2005

Udruga ljubitelja znanstvene fantastike i fantazije Gaia organizira devetu po redu Konvenciju znanstvene fantastike, fantazije i društvenih igara "Essekon". Konvencija će biti održana 04. i 05. studenog 2005. u prostorijama Liberalne Stranke, Strossmayerova br. 1, Osijek.

Po programu će se odvijati dodjela nagrade Gaia za najbolju priču do 10 kartica, igraonice, literarna zbivanja, projekcije filmova, okrugli stolovi te još mnogo toga vezano uz znanstvenu fantastiku i fantaziju. Ulag je besplatan.

Natječaj udruge Gaia

Objavljeni su rezultati natječaja za najbolju priču duljine do 10 kartica, a što ga je raspisala osječka udruga Gaia. Komisija koja je ocjenjivala priče je bila sastavljene od 3 člana; Mario Berečić, Aleksandar Kristek i Mihaela Perković. Priče su ocjenjivane bodovima od 0 do 10, s tim da su 0 dodjeljivanje pričama za koje se smatra da su izvan žanra. Priče koje su predane komisiji na čitanje nisu sadržavale niti jedan podatak o autoru, uključujući i njegovo ime.

1. *Priča o Anđeli Novak*, Dario Rukavina
2. *Nedostaju mi bube*, Nevenka Pupek
3. *Živjeti u sjećanju*, Danijel Gorupec

Održan Rikon

U Rijeci je 7. i 8. listopada održana konvencija Rikon 2005. Prema prvim informacijama, bilo je zabavno, a podrobniji prikaz slijedi u sljedećem broju "Parseka".

SF na kragujevačkom fakultetu

Od akademske godine 2005./06., Filološko-umetnički fakultet Univerziteta u Kragujevcu u SiCG dobio je na studiju engleskog jezika novi predmet: naučnu fantastiku. Predmet je obvezan, predaje se na četvrtoj godini studija, a nastavu drži dr. Aleksandar B. Nedeljković, inače poznat kao ponešto kontroverzna osoba, kako nekadašnje jugoslavnske, tako i današnje srpsko-crнogorske SF scene.

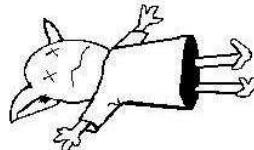
Encikopedija na webu

Encikopledija naučne fantastike Zorana Živkovića iz 1990. godine pojavila se na webu:

<http://www.politikin-zabavnik.co.yu/polarisenf/index.html>

"Futura" broj 125

Tijekom druge polovine rujna, izšla je "Futura" broj 125...

Čitateljima "Parseka" ne treba posebno predstavljati Marija Berečića. Slavonski pisac, trenutačno na radu kao lektor u Poljskoj, u svojim pričama rado veže tradicijske fantastične elemente s modernim zbijanjeima. Ova je priča već predstavljala hrvatski fantasy u worldconskom broju "Parseka" ovo ljetо,

Mario Berečić **LJUBAVNA PRIČA**

Kao patrijarh među svojim podložnicima, uzdizala se velika katnica, jedina u mirnoj ulici starih prizemnica. Ta bogataška kuća bila je uvek duboko u sjeni, izbjegavajući uličnu rasvjetu sparne ljetne noći. Mala se grupa približavala zdanju: mladić i djevojka, dok ih je pratilo još troje tinejdžera. Par na čelu, Dario i Darija, držao su se za ruke. Ostala trojica - Kristijan, Miroslav i Toni - slijedili su ih u tišini. Suzdržano su gledali kako se par u tišini rastaje, Dario odlazi u kuću, dok se Darija brzim koracima udaljava na kroz polumračnu ulicu.

"Hoćemo li je pratiti?", Kristijan upita dvojicu svojih prijatelja.

"Ne, sigurno ćemo je izgubiti negdje", odgovori Miroslav.

"Kao i toliko puta do sad...", doda Toni, više za sebe.

Pokušali su je pratiti više puta, ali bi im izbjegla kroz seoske ulice i staze. Dolazi li autom, biciklom ili jednostavno pješice, nisu mogli utvrditi. Nije ih ljubomora tjerala saznati tko je ona zapravo. Dijelom

znatiželja, dijelom briga za prijatelja, no napor su im bili uzalud.

"I danas znamo koliko prije dva mjeseca. Živi s majkom i ujakom negdje u predgrađu", promrmlja Kristijan.

"Nema veze. Nekako osjećam da je ona u redu", uzvrati Miroslav.

"Čak iako ona ne želi znati ništa o nama...", doda Toni

"Ljubomoran si, jel'da!?", Miroslav mu se usprotivi.

"Ne, uopće. Ali Dariju bi mogla smetati njezina tajnovitost, ne?"

"Dajte, vas dvojica! Ako mu ičemu valja, i nama treba biti dobra!"

"Je! Ako nas izbjegava, to je njezin problem, ne naš!"

Raspravljeni su tako u noći, i sami pomalo nestajući u sjenama, trio skorodvadesetogodišnjaka u možda najuzbudljivijoj diskusiji njihovih mladih života.

* * *

"Znam što će", reče sijedi muškarac bjelokosoj ženi, dok se sumrak spuštao na vrt.

Žena je zurila pred sebe: "Moram se osloniti na tebe. Ti uvijek nađeš izlaz."

Ona je sve više zapadala u očaj. Njezina kći Darija nije slušala nijednu zabranu i kaznu, tvrdoglavu se sastajući s tim dečkom. Darija je lukavo izbjegavala majčinu pasku, svako malo nestajući da bi uživala u svojoj vezi. Vezi koja je bila nezrela i možebitno opasna ne samo za djevojče, već i za rod iz kojeg potječe.

U međuvremenu, Darija je ophodila malim šljivikom, tik do nebodera na rubu grada. Usavršavala je vještinu prikrivanja svog vanjskog izgleda. To joj je i trebalo, jer njezin svakodnevni izgled - mladih crta lica, osmijeha punog oštih zuba - mogu prestrašiti čak i njezinog ljubljenog Darija. U njoj nije bilo zla, no čudan izgled može zastrašiti. Stoga, kad izigrava tinejdžericu u običnoj majici i trapericama, ne izaziva onaj poznati ljudski strah od neobičnog. Dakako, ne zove se ona tako; ime je izmisnila, samo za svog Darija. Svejedno, zvat ćemo je Darija, jer njezino zbiljsko ime nije lako izgovoriti. Ona očito nije ljudsko biće, iako je u bliskom srodstvu sa stanovnicima gradova i sela. I ostali u rodu bili su oskudno odjeveni, sijede kose, poneki obrasli biljkama. Smjestili su se na tri jutra ruba grada, njih nekoliko stotina. Od tog broja među njima se nalazi tek dvanaest muškaraca.

Vilinski je dom niz voćnjaka i vrtova pokraj šume novogradnji, izgrađene na rubu grada netom prije rata, na mjestu bivših njiva. Na ovome mjestu žive već tisuću godina i pamte sve promjene u kraju: kuge i kolere, dolaske novih kraljeva, osvajanja Turaka, njihovo povlačenje, dolazak Austrijanaca... Puno toga. Sve do prije nekih petnaest godina nitko ih nije dirao, a onda je došao napredak. Izgrađene su nove zgrade, što je vile potisnulo u ostatke oranica i voćnjaka. Stanari novogradnji su uzeli ostatak vilinske zemlje za vrtove koje su obrađivali u slobodno vrijeme. Vile su tek malo-pomalo preuzele natrag neke od ulica novog naselja, ali selo nisu naselile jer tamo stanuju seoske vile. Darija zato treba ići dugim putem - par tisuća koraka - do sela gdje živi Dario. Ništa zato, dosta je bilo zabave: vrijeme je za ljubavni sastanak. Otišla je u mrak.

Vilinska je vrsta malobrojna, nepoznata i nevidljiva mnogim ljudima, premda su čuli za nju i vjeruju da je izmišljena. Neki pak znaju za njihovu kulturu i sve rjeđa mjesta prebivanja. Takve ljude smatraju čudacima ili luđacima i ne zamjećuju njihove riječi. No, postoje određeni dodiri roda vila s ljudima. To su rijetki slučajevi, često pogubni i za vile i za ljude. Stoga se može razumjeti majčin očaj Darijine majke; ne želi da se njezinoj jedinici dogodi ono što se njoj dogodilo kada se, još za vrijeme carice Marije Terezije, zaljubila u čovjeka i rodila kćer.

Ne treba ni reći koliko je kratko Darijin otac živio, mala ga nije stigla ni upamtiti. Tu duboku ljubavnu i strašnu obiteljsku ranu odbija priuštiti svojoj jedinici, poluvili.

* * *

Skoro se danilo i Darija se polako udaljava od kuće svojeg ljubavnika. Zvijezde su još bile nad njom i osjećala se bolje no ikad. Bila je presretna, ispunjena ljubavlju. Iznenada je iz mraka dograbi tuđa ruka, blijeda. Odskočila je, spremna zavrištati kako to samo vile mogu. Duboko je uzdahnula kad je prepoznala svojeg ujaka.

"Tiho, mala moja", reče vilenjak.
"Idemo u šetnjicu. Natrag."

"Ntrag? Ntrag do Darijeve kuće?"

Ujak klimne: "Uistinu. I malo dalje."

"Kamo? Dario spava..."

"Ma, je li?", upadne sjedobrada spodoba, s daškom ironije: "Je li?"

Hodali su u tišini. kad su se približili kući, zdanje se Dariji učini nekako drukčijim. Ušli su u prašne sobe koje su vonjale na pljesan. Darija je shvatila kako su prostorije neuredne, možda i napuštene.

"Sada gledaj.", pokaže ujak na sitni čavao s dovratka kuće. "Zabio sam ga jučer navečer. Pun je čarolija: natjerao je tvoga mladića da se ubode na njega. Ostalo znaš..."

Darija zašuti: tijelo ubodenog takvim čavljom ostavlja tanak mlaz krvi kao trag.

Vilenjak pokaže tamnocrvenu nit na pločniku dvorišta:

"Sad ćeš vidjeti tko je tvoj Dario.
Idemo!"

Ona nevoljko kreće za njim.

Zabrinuta za ishod šetnje, otpuštala je čaroliju i sve više dobivala svoj pravi lik vile. Uvjeravala se da joj nitko ne može Darija učiniti odbojnim. Sastajala se potajice s njime, bježala od kuće, trpjela kazne, ali je svaki put bivala nagrađena. Ćutjela je da ga je cijeli život čekala. A Dario je uvijek ljubavlju užvraćao njezinu strast.

Slijedili su tanki trag krvi preko cijelog sela, a to nije bila mala udaljenost. U ovom su kraju sela slijede cestu, često tisućama koraka. Na ulici su se uklanjali ranoraniocima koji su išli u grad na posao. Poljoprivrednika još nema, u ovo doba se tek bude. Tragovi nedavnog rata bili su vidljivi samo onima koji su znali što pogledom treba tražiti. Uredno zakrpan krov ovdje, svježe pročelje onđe, nijemo su svjedočili o granatiranjima i bombardiranjima. Ratovalo se više prema istoku zemlje, pa su tragovi užasa ovdje vrlo brzo nestali.

Darija i njezin ujak su ubrzo došli do cilja svojeg kratkog puta. Uska vrpca krvi vodila je nepogrešivo do seoskog groblja. Tamo je njezina ljubav imala kameni dom, najveći na tom groblju:

Wertačnić Dario, 1968 – 1986.

Pokušala se pribрати dok je ujak ponosito pokazivao svoje otkriće. Lagano je potapšao nadgrobni kamen:

"Sad vidiš... Poginuo je u nesreći, vozeći se na motoru."

Da, njezin Dario nije smrtan, ima devetnaest za vječnost. I dobro je skrivaо svoju pravu bit. Iznenada je zgrozi novi pomisao:

"Je li vukodlak? Nije valjda, reci mi da nije?"

"Nije.", reče vilenjak umirujućim tonom. "Živi u grobu poput vukodlaka, ali ne diže buku kao oni. Dario je živi mrtvac, a ima ih više."

Šetali su grobnom alejom. Ujak joj je pokazao još grobova: Miroslav Šarić, Kristijan Tadijanac i Antun Mijatović, zvan Toni. Godine 1992., sva su trojica bili vršnjaci, imali su devetnaest godina, kad su poginuli pri noćnom srpskom granatiraju Valpova.

"Baš su bili izišli iz zalogajnice, nakon što su večerali pizzu. Siroti dečki.", zamišljeno promrmlja ujak. "Danas spavaju u grobu, a noću šeću po vrtovima i napuštenim ulicama. Veći dio godine, borave u Wertačnićevoj kući, dok Darijevi

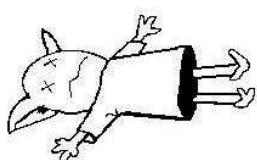
roditelji i mlađi brat rade u Njemačkoj... Nikoga ne diraju, nitko ih ne primjećuje."

"Kako si znao?", upita Darija.

"Rekao mi je jedan od vilenjaka s ruba sela. Zapravo ih je dosta hvalio. Kaže da su živi mrtvaci puno bolje društvo od nepristojnih vukodlaka."

Darija je ridala. Ujak je bio zadovoljan. Pogled na njezino izmučeno lice govorio mu je da se uplašila posljedica svoje lakomislenosti, a suze su bile najava kraja ljubavi. Ishod današnjeg dana nikako nije loš.

Na povratku su se uvukli u tovarni prostor kamiona-tegljača punog klada koji je vozio drvo u grad. Darija je imala vremena smiriti se. Doživjela je doista uznemirujuće iskustvo, ali život ide dalje. Kako su se približavali svojem staništu, odlučnost je smijenila samosažaljenje. U ostalom, bolje je ovako. Sada je oslobođena tajne koju je morala skrivati od voljene osobe i njegovih prijatelja, dragih dječaka. Oni su zapravo pripadnici istoga svijeta. Kovitlac njezinih misli vrtio se oko jedne središnje: Dario nije smrtan. Njihova ljubav, dakle, nije ugrožena.

Kina vrte, Čubi recenzira:

Evo nam tri nova filma, tek toliko da ne ispadne da smo u kolovozu i rujnu prikladno (ljetno) plandovali!

AMERI, JAPANCI I RUSI!

Piše: Aleksandar Žiljak

The Island

Michael Bay je jedan od onih režisera koga svi pljuju, a filmovi mu mlate pare. Populist, što bi se reklo. Među (ne)djelima po kojima ga pamtimo svakako je najrazvikaniji bio *Pearl Harbor*, *Armageddon*, te praznoglavi, ali atraktivni i zabavni akcići poput *Bad Boys* i *The Rock*. U principu, kad se ide gledati film Michaela Baya, može se računati na bučni, hiperkinetički spektakl za američke infantilce.

E sad, da je to neka preporuka, baš i nije. Pa sam nakon gledanja filma *The Island* iz kina izašao znatno zadovoljniji nego li sam očekivao da će biti kad sam ulazio.

Otok ima zanimljivu premisu: Grupa ljudi živi u zaštićenoj i izoliranoj zajednici, u nekom tornju. Život im je nadziran i reguliran, mozgovi poprilično isprani, a radi se o rijetkim preživjelima nakon što je zagađenje konačno pobijedilo zagađivače.

Sistem je oličenje korporativnog totalitarizma, nešto poput fašizma, samo se ne pokazuje dokle je narastao kukuruz. Svatko spava u svom sobičku, diže se sa sretnim mislima, jede za zajedničkim stolom ono što mu stave na tanjur i radi zaglupljujući posao koji mu se ni ne trude objasniti. Svi nose na dlaku istu bijelu odjeću, seks je strogo no-no, a ima nešto večernje zabave u borbenim video igramama i sličnim glupostima. Ako se tko buni, tu su momci u crnom da podsjetite na norme ponašanja i zabilježe prekršaj.

Jedina je nada stanovnicima ove "utopije" lutrija, u kojoj je zgoditak odlazak na famozni Otok, posljednji još nezaglađeni kutak na Zemlji, gdje se čovječanstvo obnavlja.

E sad, naš junak (Ewan Mc Gregor), mučen nimalo sretnim snovima, malo-po malo uviđa da nije sve onako kakvim se čini. Nakon što iz prikrajka promatra ubojstvo jedne svoje kolegice s posla, doslovno grabi za ruku djevojku u koju je

zaljubljen (Scarlett Johansson) i bježi s njom, zbumen i ne znajući ni sam kuda ni kako.

Ispostavlja se, naime, da su stanovnici kolonije klonovi moćnih, bogatih i utjecajnih ljudi, koje uzbaja moćna korporacija s ciljem da originalima pribave potrebne organe za transplantaciju. Po cijenu života, naravno. A kako je cijeli posao zapravo ilegalan, a sponzori kompanije moći, bogati i utjecajni, za našim bjeguncima kreću uvježbani lovci na ljude.

Ono što spašava *Otok* je prikaz same kolonije. U tim je trenucima film blago rečeno zastrašujući, jednostavno zato jer je to način života koji ni po čemu nije neobičan, nemoguć i dalek. Štoviše, predstavlja malo benignije oličenje svih onih totalističkih snova o strogo nadziranom i uniformiranom društvu kakvih smo se imali prilike nagledati u zadnjih sto godina, a mnogi ih u ovom ili onom obliku sanjaju i danas. Doduše, ima u drugoj polovici filma scena u kojoj više dobitnika na lutriji “putuje” na Otok, koja pak opako podsjeća

na ona neka mjesača skrivena od znatiželjnih pogleda u poljskim pejzažima, tamo negdje u prvoj polovici četrdesetih.

Zanimljiva je i ideja uzgoja ljudskih bića radi organa, ne radi same ideje, nego zato što je to nešto što je u ovom trenutku tehnološki sasvim blizu, a moralna pitanja koja se nameću nisu i vjerojatno ni neće biti razriješena. S druge strane, neke su stvari pomalo problematične, poput za rasplet vrlo bitne postavke da klonovi obnavljaju i uspostavljaju sjećanja svojih originala, što je nešto na što smo već dizali obrve, mrštili se i českali se po glavi još kod npr. *Alien Resurrection*.

Kad krene bijeg, onda film postaje tipični *Michael Bay Movie* s puno jurnjave, razbijenih automobila i helikoptera i pucnjave. Problem je i to što, kad se sve razgrne, film nije ni malo originalan. U suštini, radi se o hibridu *Loganovog bijega*, *Freejacka* i *Šestog dana*. Stavljen u šejker i poštено prodrmano.

Međutim, kad se sve zbroji, oduzme i podijeli, *Otok* je jedan od boljih SF-akcića ljetne sezone i pogledati ga i nije neki gubitak vremena. A i Scarlett je baš slatka s pištoljem u ruci. Pištoljem za zabijanje

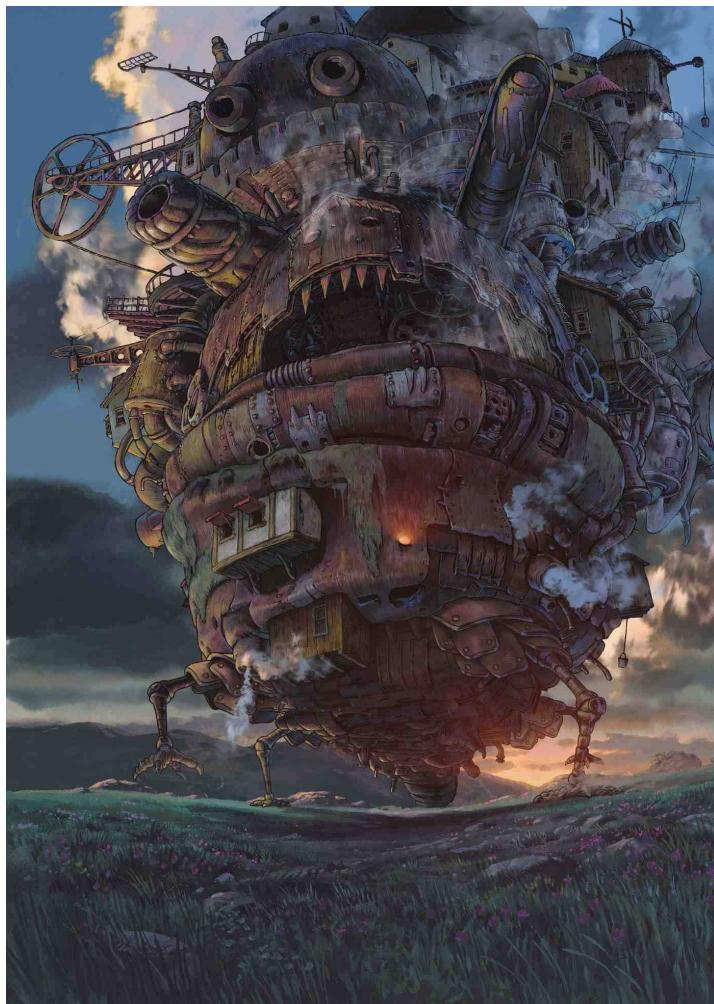
dvadeset centimetarskih čavala, da budem jasan.

Howl's Moving Castle

Lik i djelo japanskog majstora animacije Hayao Miyazakija, nadam se, ne treba posebno predstavljati. Pa je jasno da je njegov zadnji film *Howl's Moving Castle* nešto što se ide gledati prvom mogućom prilikom. A prilika je bila nedavna revija azijskog filma održana u Zagrebu.

Međutim, *Howl's Moving Castle* mi je, osobno, ispaо razočarenje. Da se razumijemo, vizualno je film fascinantан, animacija je savršena, pozadine prelijepе, gleda se u dahu, pršti detaljima svake vrste, i tako sve u superlativima. Ali...

Ali, film ima ozbiljnih pripovjedačkih slabosti. Najkraće prepričano, Sophie je skromna djevojka koja radi šešire za dame i stjecajem pomalo jezovitih okolnosti sretne i zaljubi se u mladog čarobnjaka Howla, čuvenog po svom pomicnom dvoru. Iste večeri, upadne joj u radnju vještica iz

Pustošije i baci na nju strašnu čaroliju: mlada se djevojka tjelesno pretvori u smežuranu staricu. Bježeći u brda, uz pomoć začaranog strašila naleti upravo na Howlov čarobni dvorac u kome se zaposli kao sluškinja...

Ovo zvuči zanimljivo, zar ne? I jeste. Međutim, problem je u tome što, kad se film odgleda, imate dojam da ste gledali središnji dio neke mini-serije. Naime, ni u kom

slučaju nije jasna motivacija ni Howla, ni vještice iz Pustošije, ni dvorske vještice Sulimanove. Da stvar bude gora, oko naših junaka bjesni rat. Priča se, naime, odigrava u nekoj idealiziranoj srednjoj Evropi s kraja XIX stoljećа (tematski, crtić je *steampunk* s magijom), po kostimografiji otprilike bečka opereta križana sa

Zatočenikom dvorca

Zenda. Ali, rat koji se vodi nije nimalo operetski: tu se bez pardona uništavaju čitave flote, a noću bizarni ornitopteri drezdeniziraju gradove. Ne možemo se oteti dojmu da je rat itekako povezan s konfliktom između čarobnjaka i vještica, ali

kako, nije sasvim objašnjeno. Također, kraj je strahovito zbrzan i neuvjerljiv. Ni sam dvorac nije do kraja iskorišten. Sve u svemu, čovjek ima osjećaj da je ili nešto propustio ili da fali pola filma, a to nije mala stvar, jer i ovako stvar traje puna dva sata.

Konačno, što reći o najnovijem Miyazakijevu uratku? Mislim da čovjek ima malo problema u zadnje vrijeme. Već je i *Spirited Away*, uz svu raskoš animacije, narativno bio pomalo nejasan, bez jasno razlučenog bitnog od nebitnog i bez prave dramske kulmincije koja bi logično dovela do raspleta. Taj se problem ponavlja i ovdje, samo još izraženiji: Kao da Miyazaki ima premalo filmske trake i vremena da ispriča cijelu priču onako kako bi on to htio. Pa ono što vidimo odgovara po prilici zapletu. A za podrobno razjašnjavanje i motivaciju likova, kulminaciju i rasplet fali još bar toliko. Možda da čovjek počne raditi trilogije, poput *Matrixa* ili *LOTR*? Publike za to ima, a ne sumnjam da bi mu boljeispalo.

Ovako kako je, možda će nam nešto postati jasnije nakon ponovnog gledanja. Jer, *Howl's Moving Castle* je, uz sve nedostatke, zasluzio da ga se gleda.

Nightwatch

Za kraj nešto sasvim svježe, iako se radi o filmu o kojem se već dugo govorilo i najavljaljivalo ga se. Film je *Noćnoj dozor* ili, u američkoj distribuciji *Nightwatch*, Timura Bekmambetova, možda prvi ruski film

fantastike koji smo imali prilike vidjeti u zadnjih 20+ godina.

Činjenica je da gotovo i ne znamo što se zapravo događa sa SF-om, fantasyjem i horrorom na prostoru bivšeg Sovjetskog Saveza. Neke filmove se još dalo vidjeti na televiziji sredinom 80-tih, a odonda (osim Tarkovskog, tko ga ima) vlada rupa, rupetina. Još je gore s književnošću, a neki uvid u njihovu ilustraciju se mogao dobiti na zadnje dvije FUTURE. Imao sam prilike vidjeti još neke knjige u jednom antikvarijatu koji povremeno uveze nešto ruske produkcije: očito je živa, pišu se SF i fantasy serijali, a ilustracije naslovnica su da se čovjek na mjestu smrzne.

Dakle, *Nightwatch*. Ukratko prepričano: Među nama oduvijek žive oni Drugi, različiti: čarobnjaci, vještice, vampiri, vukodlaci, ta svojta. Sile Dobra i Zla su se pograbile prije tisuću godina. Kad se vidjelo da će bitka dovesti do potpunog uništenja, glavešine su se dogovorili. Svatko sam bira na koju će stranu, a uspostavljaju se Noćna Straža (nadzire zle) i Dnevna Straža (nadzire dobre). Tako se stvara ravnoteža koja traje i do danas.

Vrijeme današnje: Noćna Straža koristi fasadu moskovske Elektre. Ekipi jure okolo u velikim žutim ZIL-ovim kamionima, s rotirkama i plamenom što suklja iz ispušnih cijevi. Love vještice i vampire za koje procijene da su prekardašili, sve po paragrafima. Cijeli sustav, naime, nepogrešivo zaudara po staroj dobroj ruskoj

birokraciji. Hoćeš biti vampir? Nema problema. Samo, Noćna Straža ti mora izdati licencu. Netko iz Noćne Straže ubije vamira? Dnevna Straža piše žalbu i postavlja pitanje nadležnosti i zakonitosti. Zabrljao si nešto prije petnaestak godina i sad kukaš kako nisi ti i nisi mislio i nisi tako htio? Ništa zato, imamo mi zapisnik s očevida, pa da vidimo. Koliko smo moralno čvrsti? Pa... Hoćemo li žrtvovati koga ako mislimo da ćemo tako spasiti tisuće drugih? Bez da trepnemo. Hoće li davno predskazani Veliki odabratи pravu stranu, stranu Dobra? Je, a onda ne bi bilo nastavka...

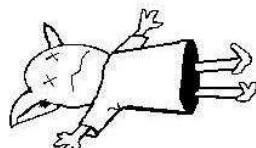
Film, da budemo jasni, nije nešto veliko i za odvaliti se. Međutim, zanimljiv je s obzirom na to odakle dolazi. Ruski je pečat nepogrešiv, već i u gore navedenim detaljima (koji ne mogu, a da ne izmame osmijeh, bar nama koji smo tome bili bliže nego li, npr. Ameri), kao i u prikazu urbanog, socijalnog i infrastrukturnog rasapa

današnje Moskve. Odabrani glumci su veliki odmak od holivudske ušminkanosti (*Constantine* je najbliži za usporedbu), a likovi koje tumače nipošto nisu ni nepogrešivi ni bezgrešni. Režija je videospotovska, što ponekad umanjuje razgovijetnost scena, ali s druge strane itekako izmiče gledatelju tlo pod nogama. Efekti i vizualnost su na nivou, stvar nije budžetski nabrijana kao Hollywood, ali je svejedno adekvatna za postavljene zahtjeve. Da se Bekmambetov malo manje vezao na videospot, bilo bi još i bolje. I naravno, očekujemo nastavke. S

obzirom da je film u Rusiji navodno rasturio, i da se radi o ekranizaciji jednog od romana iz trilogije (mislim da sam video na ruskom u jednoj našoj knjižari), za prepostaviti je da će ih i biti.

A kakav je *Nočnoj dozor*? Recimo, solidni tri plus. U svakom slučaju pogledati, nije ni izdaleka tako glupo kao neki mnogo razvikaniji i skuplji filmovi.

Galaktički književni leksikon: Hrvoje Prćić

Kad se priča o hrvatskom SF-u, Hrvoje Prćić je nezaobilazna osoba. Dugogodišnji urednik "Siriusa", autor nagrađen SFEROM, a prije svega neumorni fan znanstvene fantastike, daje nam lucidni uvid ne samo u nekadašnje stanje hrvatske znanstvene fantastike, već i sadašnjost te moguću budućnost! Razgovor je voden na Sferakonu 2005. godine

SVI SMO MI SFERA!

Razgovarao: Boris Švel

"Parsek": Možete li nam se predstaviti?

Prćić: Zovem se Hrvoje Prćić, svojedobno sam bio glodur Siriusa, dobitnik sam nagrade SFERA za najbolju priču 1985. godine, a sada sam glavni urednik National Geographica Hrvatska. Prvo moram reći da u sebi nosim staru rak-ranu što nisam u onih dvanaest veličanstvenih koji su osnovali SFeru. Ali, kad su oni osnivali SFeru, ja sam tek dolazio iz Subotice u Zagreb na studij fizike, kao već strastveni ljubitelj znanstvene fantastike, odgojen na Verneu, Wellsu i drugim slavnim prvacima znanstvene fantastike, kao i ruskoj znanstvenoj fantastici koje je u ono doba bilo jako puno objavljivano, noseći sa sobom i jednu malu nagradu. Naime u petom razredu osnovne škole pobijedio sam na jednom literarnom natječaju u Vojvodini - kakvih je u to doba bilo - sa znanstveno-fantastičnom pričom o svijetu u kojem nema trenja. Došavši u Zagreb, nisam znao da postoji sekcija za znanstvenu fantastiku pri ARKZ-u

(Astronautički i raketni klub Zagreb, op. ur.), ali sam vidio da se u Galeriji Studentskog centra održava prvi Sajam znanstvene fantastike. Došao sam tamo, upoznao divne ljude i vrlo brzo se priključio toj ekipi koja je već osnovala Društvo za znanstvenu fantastiku. Zahvaljujući njihovoj i svojoj komunikativnosti te svojem zanimanju za SF, ubrzo sam postao jedan od aktivnijih članova SFere. Postao sam i urednikom "Parseka" koji je tada, od jednog šapirografiranog papirića, dobio oblike skoro semi-prozina koji se tiskao u tiskari. Doista, mislim da je to bilo pravo zlatno razdoblje SFere, kad se u SFeri radilo i razvijalo. SFera je tada išla jednim dobrim smjerom etabliranja znanstvene fantastike.

Bilo je to vrlo teško, jer je u to vrijeme znanstvena fantastika općenito bila smatrana skoro šund-literaturom, nije bila cijenjena. Sjećam se jednog razgovora s profesorom Solarom koji je napisao knjigu o teoriji književnosti, gdje je on svrstao znanstvenu fantastiku tako kako ju je svrstao. Imao sam sreću što sam ga upoznao preko obiteljskih

prijatelja, pa sam ga upitao: "Kako možete reći da je to loša literatura?" "Navedite mi dobru SF literaturu", odgovorio mi je . Rekao sam mu: "Orwellowa 1984., Zamjatinov *Mi*, Swiftov Gulliver..." "Pa to nije znanstvena fantastika!" (smijeh) Dakle, sve što je bilo dobro, nije smatrano znanstvenom fantastikom - u nju se trpalo samo stvari poput Flasha Gordona. Naravno, ako ograničite SF na takve i slične stvari, držat ćete kako je to nešto B-kategorije.

SFera je tada krenula dobrom putem etabliranja SF-a, njezina pretočavanja u *mainstream* literaturu. Za to je, dakako, bilo potrebno uključivanje u razne državne i društvene forume, poput SIZ-ova (samoupravne interesne zajednice; one su držale novce, op. ur.), Gradskog odbora za kulturu, sudjelovanja u raznim natječajima... Jedna birokracija bez koje se ne može. Moram reći da je to tada jako dobro rađeno, mi smo se silno angažirali: išli smo po osnovnim školama i okolnim gradovima, držali predavanja, okupljali ljude. Inicirali smo okupljanja ljubitelja znanstvene fantastike po raznim mjestima. Našim današnjim članovima bit će zanimljivo da smo mi inicirali osnivanje klubova u Beogradu, Osijeku, Rijeci, Splitu, kasnije i drugdje, kao u Subotici. Radili smo da se fandom razvije, širi i etabliira. Doista, održavali smo puno dobrih predavanja i literarnih večeri. Bilo je tu puno papirologije, čak smo nastojali da i naše sastanke malo uozbiljimo. Tada je bilo jako puno SF-a na sastancima: "svađa" oko sadržaja, tumačenja... Zaista se živio taj SF na

sastancima SFere. Uživao sam u tim našim prepirkama koje su znale trajati do kasno u noć. Kroz rad u SFeri počeo sam polako surađivati oko znanstvene fantastike i s kućom Vjesnik s kojom sam surađivao i na druge načine. Tako sam uspostavio blisku suradnju s Borivojem Jurkovićem i "Siriusom", počevši raditi kao prevoditelj i autor stručnih tekstova. Mislim da sam objavio u to doba najveći broj stručnih tekstova o raznim sferama znanstvene fantastike i potvrdio se kao dobar poznavatelj SF-a, čak autoritet.

Tada sam počeo na ondašnjem Omladinskom radiju - današnjem Radiju 101 - voditi kao urednik emisiju o znanstvenoj fantastici koja je išla četvrtkom od 19 do 19 i 30 sati. Bila je to prva radijska emisija posvećena isključivo znanstvenoj fantastici, trajala je oko godinu dana. Nakon toga, dvije godine nisam radio na radiju, a onda sam organizirao emisiju 3. programa Radio-Zagreba, pod nazivom "Znan-fan tobogan". Ona je išla četiri do pet godina i imali smo zaista ogroman broj raznih gostiju koji su dolazili i razgovarali o znanstvenoj fantastici. To je jedan dio mojeg rada na koji sam jako ponosan.

Dakako, kruna mojeg rada na znanstvenoj fantastici bila je kad sam naslijedio Borivoja Jurkovića na mjestu glavnog urednika "Sirusa". Boro je napravio divnu stvar u prvim godinama, kad je "Sirius" dobio nagradu kao najbolji SF časopis u Evropi 1980. godine. Malo sam okrenuo njegovu konцепciju: modernizirao "Sirius",

uveo unutarnje grafičke priloge, široke dijapazone sadržaja, grafički ga poljepšao, što je 1984. godine rezultiralo još jednom nagradom za najbolji časopis u Europi. Tada smo jako puno radili na odgajanju mladih pisaca sa školom pisanja znanstvene fantastike i ocjenjivanjem radova, upućivanjem autora što jest, a što nije dobro itd. Mislim da je tada nastao i dobar dio sadašnje generacije pisaca znanstvene fantastike u Hrvatskoj.

Uređivanje i izdavanje "Siriusa" bila je uvijek jedna teška borba, zbog toga što - kao što već rekoh - znanstvena fantastika nije bila cijenjena kao *mainstream* literatura. S druge strane, i u kući Vjesnik bila se stvorila jedna kritična masa ljudi koji to nisu cijenili i voljeli; stalno smo se morali boriti za potvrdu "Sirusa". I onda dolazi ono najgroznije: u kući Vjesnik svaki je časopis bio nešto što se zvalo "zajednički proizvod". Znači, "Večernjak", "Arena", "Studio", "Erotika", "Sirius" bili su zajednički proizvodi kuće Vjesnik. Svaki je časopis bio u određenom postotku opterećen davanjima: toliko posto tiskanje, toliko posto distribucija, toliko posto restoran zajedničke prehrane, toliko posto odmaralište na Rabu, toliko posto liftovi, bla, bla, bla... No, "Sirius" je stalno imao gubitke! Odjednom su se pojavili zabrinjavajući gubici, i što smo više dizali cijenu, to su gubici bivali veći! Počeo sam žestoko analizirati te naše troškove i utvrdio sam da je u *zajedničkom proizvodu* "Sirius" opterećen sa 103 posto! Koliko god smo dizali cijenu, gubici su - po definiciji - bili veći. Tako sam

na jednom sastanku koordinacije rekao: "Čujte, riješio sam naše probleme s gubicima, više ih ne ćemo imati!" "Kako?" "Cijena 'Sirusa' će biti nula dinara. Onih tri posto će također biti nula, ja ću biti na pozitivnoj nuli."

Valja također reći da je u to doba počela i opća recesija znanstvene fantastike, ne samo u tadašnjoj Jugoslaviji, nego općenito u svijetu. One začudnosti koja je stalno dizala znanstvenu fantastiku - a koja je proizlazila iz svemirske utrke, iz našeg ondašnjeg slabog poznавanja univerzuma - počelo je polako nestajati. Onda su došli kompjutori, pa je došao *cyber science fiction*, ali je i on polako počeo nestajati... Tako je začudnost znanstvene fantastike počela biti zatomljivana. To je bio drugi razlog što je naklada počela opadati, plus je rast tenzija u bivšoj Jugoslaviji doveo do toga da prodaja izvan Hrvatske počne opadati.

Tako su šefovi donijeli odluku da se "Sirius" ukine i da se ode u neke bolje projekte. "Sirius" je ukinut na prodanoj nakladi između deset i petnaest tisuća primjeraka. To bi i danas bila fantastična naklada, ali onda - očito! - nije bila dovoljna.

Kolika je bila remitenda "Sirusa"?

Mislim da je bila oko četrdeset posto.

Vi niste izravno naslijedili Borivoja Jurkovića? Između vas je bio Milivoj Pašićek?

Hajdemo to raščistiti. Milivoj Pašićek je bio glavni i odgovorni urednik te direktor OOUR-a (osnovne organizacije udruženog rada, op.ur.) koji se zvao Romani i stripovi. Kad je Boro Jurković otišao kao glavni i

odgovorni urednik te direktor Romana i stripova - a on je još uz to bio i glavni urednik "Siriusa", jer je volio "Sirius" kao svoje čedo - došao je Milivoj Pašiček. Ja sam već tada bio tamo, ali nisam službeno bio u Romanima i stripovima. Tako sam radio "Sirius", ali, budući ga iz administrativnih razloga nisam mogao potpisivati, potpisivao se Pašiček. Kako je to njemu bila gnjavaža, jer Pašiček nije ni poznavao, ni volio SF (što će on spremno reći!), prestao se potpisivati. Onda su par brojeva potpisali Igor Mandić i Ana Hrastović, koji su bili tamo u radnom odnosu, ali i to je bilo *pro forma*, jer sam časopis radio ja. Međutim, kad su se raščistili ti službeni razlozi iz kojih se nisam mogao potpisati, počeo sam potpisivati "Sirius". Čak sam u jednoj Riječi urednika i naglasio kako je došlo vrijeme da se napokon otvoreno potpišem, jer su svi u to vrijeme znali da ga ja pripremam i radim. Eto, to je sva istina o "Sirisu".

Kako je u to doba funkcionirala SFera?

Sfera je u to doba bila vrlo snažna i očekivao sam da će i dalje nastaviti svoj uspon. U to vrijeme imali smo suradnju s Društvom književnika, u žiriju nam je bio Hrvoje Hitrec, etablirani ljudi su sve više dolazili u SFeru, ostvarili smo plodnu suradnju s kulturnim centrima stranih država, bili smo sve prisutniji... Kad je bio Sferakon, gotovo cijeli Zagreb je živio u Sferakonu: knjižnice su imale svoje izloge koje su uredile u stilu znanstvene fantastike, u izlozima najpoznatijih knjižara u centru grada bili su

izlošci na temu znanstvene fantastike. Doista je grad živio u stilu znanstvene fantastike.

I broj članova je sve više rastao. Eh, tu se sad polako počinju javljati određeni problemi. Dobar dio ljudi koji su tada ušli u SFeru nisu lijepim okom gledali na tu, nazovimo, *birokratizaciju* SFere. A birokratizacija je nužna kad nešto postaje - nadobudno rečeno - organizacija od općeg društvenog interesa. Moram reći da je u to doba Ivica Posavec odradivao silan posao u tom administrativnom dijelu. Nažalost, ta je grupacija pomalo osvajala majoritet u SFeri, a nije imala interesa za "službeničke" poslove - nije bila zainteresirana za administraciju, nije bila zainteresirana za društveno koristan rad... Bila je zainteresirana za to da igra igre, da ima mjesto gdje će se naći, popiti pivo, pušiti, sezati se, a science fiction joj je bio na drugom, trećem ili *n*-tom mjestu... Nažalost, rekoh da su osvajali majoritet i moja malenkost je u tom trenutku odlučila, kao i još neki drugi članovi, polako se povući i prepustiti njima vođenje SFere. Moj je dojam - možda griješim! - da je SFera iz jednog zlatnog doba krenula silaznom putanjom u kojoj polako gubi svoje pozicije na izvorima finansiranja, polako gubi članstvo, polako gubi javni interes i priznanje, a na sve to dolazi još i rat, koji ju je dodatno zatukao... I tu je došlo do jednog tavorenja SFere. Posljednjih godina, pak, SFera se opet uzdiže i čini mi se da je na dobrom putu.

U to doba sam još dolazio na SFerakone, a onda je došao jedan Sferakon kad su mi na ulazu rekli da moram platiti

kotizaciju, što je mene bilo silno razgnjevilo, nije se radilo o tih par desetaka kuna, nego o načelu: mislim da su, prema statutu (ne znam je li u međuvremenu promijenjen!), svi dobitnici nagrade SFERA doživotni počasni članovi udruge SFera, kao i doživotni posjetitelji, odnosno članovi Sferakona.

Propustio sam puno Sferakona, što mi je silno žao, ali sam pratilo zbivanja preko kolega koji su mu prisustvovali, kao i Interneta, pa sam upoznat sa sadašnjom situacijom i ekipom. Ove sam godine dobio "mig" da me na ulazu ne će tražiti kotizaciju i jako mi je drago što sam tu. Znanstvena fantastika je ono na čemu sam odrastao i ono što volim. Mislim da ću do zadnjeg atoma snage voljeti i pratiti znanstvenu fantastiku.

Vi ste ujedno i plodan autor?

U to vrijeme sam počeo i pisati znanstvenu fantastiku. Mislim da svaki fan sanja da počne pisati SF: prvo sam ga prevodio, a zatim sam ga počeo i pisati. Jedna od mojih priča bila je objavljena "Erotici". "Erotika" nije u to doba bila nikakav pornografski časopis, već - kako smo u to vrijeme govorili - časopis za kulturu erotskog življenja. Ona je doista objavljuvala kvalitetne autore, kvalitetne stripove, kvalitetne stručne tekstove. Bio sam, inače, urednik znanosti, a kao autoru mi je nekoliko priča objavljeno unutra. Jedna je bila *Ana s onu stranu zrcala*, koja je poslije dobila i nagradu SFERA (godine 1985., op. ur.).

Pišete li još?

Cijelo ovo vrijeme ja sam i pisao znanstvenu fantastiku i objavljuvao u raznim

časopisima koje sferaši vjerojatno nisu pratili. U zadnjih petnaestak godina imam objavljeno stotinjak SF, horror i fantasy priča po raznim časopisima.

Unatoč tome, stječe se dojam diskontinuiteta između generacije "Siriusa" i generacije devedesetih. Vrlo malo autora iz "Siriusa" piše i danas:
Predrag Raos, Živko Prodanović...

Ne bih rekao da je diskontinuitet u pisanju. Ljudi koje ste spomenuli, pišu. I oni ljudi koji su onda pisali - pišu. Prije bih rekao da je bio jedan mali diskontinuitet objavlјivanja, a ne pisanja. "Sirius" je redovito objavljuvao priče domaćih autora, stimulirao je domaće autore neka pišu. To je bilo opredjeljenje "Siriusa", objavljuvati i razvijati domaću znanstvenu fantastiku. Kad se pojavila "Futura", to nije bilo njezino opredjeljenje. "Futura", kad se pojavila, nije bila usredotočena na objavlјivanje i razvijanje domaćih autora. "Parsek" se također baš i nije objavljuvao u to vrijeme, a i danas je vrlo paradoksalno-sekularan. Tako da se u to doba nije imalo gdje objavljuvati...

Predrag Raos! Primjerice, znam za njegovu briljantnu zbirku *Veliki tetraedar*. Kao sve što Raos piše, i to je opsežno djelo, tisuću dvjesto do tisuću tristo kartica. Briljantna zbirka, ali nikad objavljena! Upravo je bilo dogovorenog da bude objavljena, pa je izbio rat, pa daljnje komplikacije, pa nikad ništa... Tako se zapravo izgubila mogućnost objavlјivanja! Znam mnoge autore iz doba "Siriusa" koji imaju pune fascikle napisanih, a nikad

objavljenih stvari. Imao sam sreću, radeći za kuću Vjesnik, i u ratno doba objavljivati, tih spomenutih stotinjak priča, pa čak radim da ih objavim u dvije velike zbirke priča.

Zatim se stanje počelo pomalo popravljati. U SFeri se pojavila ekipa - koja jest odrasla na "Sirisu", ali se od tada malo i uzbiljila - pojavila su se pozitivna ozračja i ponovno se počelo objavljivati. Međutim, sad ta nova ekipa u SFeri i oko nje, odnosno hrvatskog SF-a, dosta obiteljski (kako ja to volim reći) vodi SFeru i hrvatski SF. Ta ekipa je isplivala, a oni iz starije generacije nisu više bili dio te klape. Zato se može dobiti dojam da su ti ljudi nestali. No, oni su živi i pišu: Raos je objavio par stvari, pa Živko Prodanović, pa Slobodan Petrovski. Petrovski više u inozemstvu; on jako dobro piše, jako mi je dragو što sam ga *profurao* u "Sirisu"...

Branko Pihač...

Pihač također! On je vrlo osebujna osoba koja jako zanimljivo piše. Sve su njegove priče tehnički dosta dobre. Pihač je tipični predstavnik tehničkog SF-a. On ima neki izum, pa se oko tog izuma nešto događa... Pihač je otišao iz Hrvatske (u Kanadu, op. ur.) jer je propala tvrtka u kojoj je radio, ali on i dalje piše. On je bio pomalo kivan na hrvatsku izdavačku scenu, jer nikad nije dobio SFERU, niti je ušao u izbor da dobije neku nagradu. Stoga je bio kivan, a kad je otišao, nije slao stvari izdavačima - a nije imao ni kome slati! Zato mu je nešto objavljeno u inozemstvu. Čuo sam da je ostao u kontaktu i s nekim beogradskim izdavačima, ali ni tamo nije ništa objavio. Tek

sad je obnovio kontakte s nakladnicima, ali on je pisao cijelo vrijeme i sigurno ima na zalihi dobru količinu priča.

Dakle, to su ti autori koji su pisali i pišu. No, stasala je nova generacija koja je doista učinila veliki iskorak u obnavljanju tiskanog dijela znanstvene fantastike. Tu odajem veliko priznanje, u prvom redu sferakonskim zbirkama, a potom istrakonskim zbirkama. To su doista brilljantne stvari.

Kako vidite SFeru danas?

Očito je, dakle, da u SFeri pušu neki novi vjetrovi. Međutim, ono što bi SFera trebala sad učiniti, da bi došlo do jednog *revivala* zlatnog doba, jest da ponovno poradi na svojoj birokraciji. Ali birokraciji u pozitivnom, ne u negativnom smislu! SFera je sada, na određeni način, zatvorena u sebe. Ona je u sferi. I u toj sferi sve funkcioniра. No, iz te sfere treba iskoraci. SFera mora poraditi da opet postane dio mainstream literature, da postane cijenjena u institucijama. Ne volim reći: ozbiljnim institucijama, ali, recimo, u priznatim institucijama. Pri tome mislim na udrugu, ali i na SF u cjelini! SFera mora dobiti ono priznanje koje zasluzuјe, kao udruga koja sustavno radi na jednom dijelu kulturne promidžbe i uzdizanja u Hrvatskoj, pa i izvan granica. Ali to ne će biti vrednovano i cijenjeno ako ostane unutar SFere; ona mora polako izaći iz te sfere. A to znači: mora se voditi određena administracija, mora se uključiti u tokove *mainstream* literature i *mainstream* kulture, mora doći na određene izvore financiranja. Njezini članovi moraju postati cijenjeni članovi određenih

institucija, jer će samim tim biti više cijenjena i njihova udruga. To će samim time dovesti i do priljeva novog članstva.

Ja pratim što se zbiva na forumima, chatovima i slično. Ta zatvorenost na određen način koči nove ljude da dođu. Kad dođu drugi ljudi s novim i svježim idejama, vrlo im je teško probiti se kroz sferu sadašnje generacije. Mora doći do otvaranja, do širenja! SFera se mora angažirati i u drugim gradovima, ne samo po Zagrebu. Neka me ne shvate pogrešno Kutinjani, Istrani, Riječani, Osječani... Ali SFera je najstarija udruga u Hrvatskoj. SFera ima tradiciju. Svi smo mi SFera! Od SFere se doista očekuje da bude lider, i ona to očekivanje mora ispuniti!

Naravno, uvijek se postavlja pitanje kadrova...

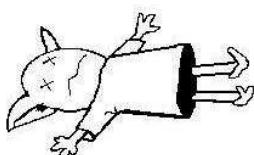
Zbog čega mi sve to radimo? Iz više razloga: jedan je ljubav. Volimo SF! Ali, također želimo priznanje i novce. Prvo ulažemo ljubav, zatim smo netko-i-nešto pa ulažemo priznanje, a na kraju i novac. Tu moramo zatvoriti konstrukciju radi čega to sve radimo: studiramo radi novca, radimo radi novca, pa i hobijem se bavimo radi novca. Ali, uživamo u tome! Kroz to uživanje moramo međusobno izgraditi da SFera bude priznata i poznata jer će se time OTVORITI TRŽIŠTA! Otvorit će se tržišta da plasiramo

svoje rade i otvorit će se mogućnost da nam dođu novi članovi sa svježim idejama i s više slobodnog vremena. To je klasično pitanje smjene generacija! Dok smo mi bili studenti, imali smo mnogo više slobodnog vremena. Zatim dolazi posao, obitelj - vremena imaš sve manje. Ali imaš nešto drugo: ugled, autoritet, pristup izvorima finansijske moći, društvene moći, političke moći, pa svatko na određeni način pridonosi tome. To je ono što SFeri u ovom trenutku nedostaje i što Sfera mora učiniti da bi napravila taj ključni iskorak koji je potreban i znanstvenoj fantastici u Hrvatskoj i SFeri kao temeljnoj hrvatskoj udruzi za znanstvenu fantastiku!

Dobro, a kako bi to trebalo učiniti?

U svakoj povijesti američkog SF fandoma - on je najjači, tu nemamo što razgovarati! - svaki će vam od tih starih majstora koji su stvorili *science fiction* onakvim kakav je danas, svaki od njih će vam reći da je SF stvoren jednom spregom fandoma i autora, ljubitelja i pisaca. Oni su jedni druge uzdizali i sami sebi stvorili tržište! sami su sebi stvorili *business*! Mi smo sad ponovno došli u fazu da to napravimo. I ako to ne učinimo, polako ćemo zamirati...

Najljepša Vam hvala!

Obilježavanje stote obljetnice smrti Julesa Vernea između 19. i 27. ožujka ove godine u Amiensu, Nantesu i Parizu okupilo je piščeve štovatelje iz cijelog svijeta

JULES VERNE MONDIAL

Piše: Davor Šišović

"Ma vi ste svi ludi!", zaključila je mlađahna Celine Giton nakon što je tjedan dana svjedočila intenzivnom druženju poklonika lika i djela Julesa Vernea, znamenitog francuskog pisca, oca znanstvene fantastike, čija je stogodišnjica smrti ovog proljeća obilježena brojnim manifestacijama u njegovim gradovima Amiensu, Nantesu i Parizu. Takav komentar mlade Francuskinje ne bi bio neobičan da ona nije zaposlena u ustanovi Centre International Jules Verne u Amiensu,

dakle profesionalno se bavi ovim piscem, i podatke o njegovu životu i djelu već godinama naizust ponavlja posjetiteljima Centra, kako stručnjacima, tako i običnim turistima. Čak je, dakle, i jednu profesionalnu vernologinju (vernologicu?, op. ur.) uspjelo frapirati to prvo svjetsko okupljanje nekoliko stotina ljudi koji

Cirkus Jules Verne u Amiensu

zajedno predstavljaju zbir skoro cjelokupnog svjetskog znanja o Julesu Verneu.

Za takvo okupljanje zasluge za organizaciju ima spomenuti Centar, ustanova koja se donedavno zvala Dokumentacijski centar Jules Verne, i

služila je kao logistička potpora nekoć prilično malobrojnim publicistima i istraživačima, koji su uglavnom u specijaliziranim književno-povjesnim

časopisima objavljivali neka nova vernološka otkrića. Druga je adresa na webu, i glasi <http://jv.gilead.org.il> - riječ je o siteu kojeg je 1996. godine, zajedno s mailing-listom "Jules Verne forum" pokrenuo Zvi Har'El, profesor matematike na sveučilištu u Tel Avivu u Izraelu. Upravo su kontakti i razmjena informacija

uspostavljeni preko ovog sitea doveli do osnivanja društava Julesa Vernea u Nizozemskoj, Poljskoj, Njemačkoj, pa i Jules Verne Kluba u Pazinu, čime je svjetska vernološka scena koju su dotad činila samo društva Julesa Vernea u Francuskoj i Americi, uvelike dobila na živosti. Još prije dvije godine počelo se na ovoj listi raspravljati o mogućnosti održavanja "svjetskog kongresa" na stotu obljetnicu Verneove smrti, i doista, Mondial u Francuskoj naišao je kao prilika da se ljudi, koji su se tijekom skoro desetljeća virtualne komunikacije upoznali i sprijateljili, prvi puta napokon sretnu i uživo.

Inače, Francuska je "svoga" Julesa Vernea pomalo zaboravila, pa je približavanje stogodišnjice pišćeve smrti, i na Internetu vrlo vidljiva aktivnost vernijanaca iz cijelog svijeta, uočena kao prilika da se znamenitog pisca izvuče iz zaborava. Centar u Amiensu promijenio je ime, postao je "internacionalni", i u suradnji s gradovima Nantesom (gdje je Verne rođen) i Amiensom (gdje je proživio posljednja desetljeća i umro 1905. godine), te s brojnim francuskim kulturnim ustanovama, osmislio bogat cjelogodišnji program, čiji je vrhunac trebao biti osmodnevni Mondial u ožujku.

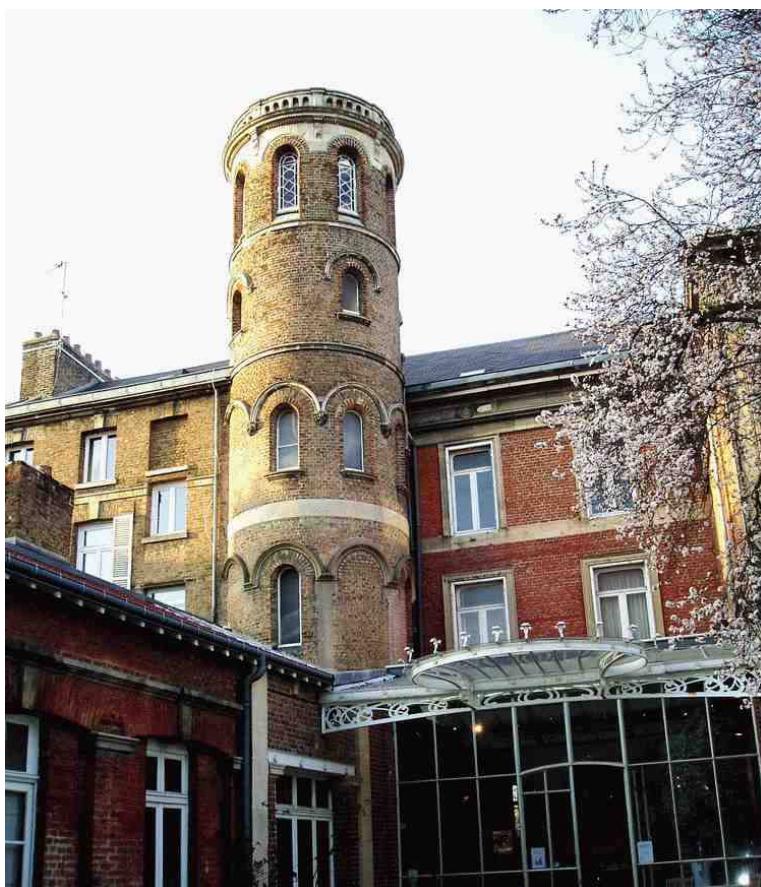
Kako je pozivnicu za Mondial dobio i pazinski Jules Verne Klub, na Cvjetnicu eto i mene u Amiensu. Prvi jutarnji susret s ostalim sudionicima, pred turističkim

uredom odakle je počinjao zakazani obilazak grada, napokon je pripojio nepoznata lica imenima godinama poznatima s Interneta. Profesor Zvi Har'El vrlo je srdačna osoba, i osim vernologije, zanima se još za mnogo štošta. U vernijanskom svijetu jedno od najpoznatijih imena je i mladi Nizozemac Garnt de Vries, čovjek s tri završena fakulteta koji osim Julesa Vernea za pasiju ima i - grčku tragediju. Među Amerikancima bio je i jedan stari prijatelj - Jean-Michel Margot, predsjednik Northern American Jules Verne Society, koji je već dvaput pohodio naše Dane Julesa Vernea u Pazinu, a stari poznanici s 'netu uobličili su se još u lica Kanađanina Andrewa Nasha, Amerikanaca Dennisa Kytassarija, Briana Tavesa (voditelja odjela za restauraciju filmova u Kongresnoj biblioteci), Nijemaca Volkera Dehsa, Bernharda Krautha i drugih. Naravno, u društvu je bio i niz zanimljivih Francuza, a u vernijanskom svijetu vrlo je ugledno i ime Piero Gondolo dalla Riva, talijanski grof iz Torina, kojeg sam ovom prilikom po drugi put sreo: upoznali smo se prije pet godina na jednom manjem vernološkom simpoziju u Dinardu u Bretanji.

Domaćini su nas prvog dana proveli kroz gradske znamenitosti, a pozornost objektiva "ludih vernijanaca" privlačio je svaki objekt, znak i putokaz koji nosi Verneovo ime. Službeni kulturni program Mondiala svečano je otvoren četverosatnim

spektaklom u gradskom cirkusu. Ovdje je cirkus ono što je kod nas koncertna dvorana, recimo Lisinski. Zanimljivo je da je njegova lijepa kružna građevina nastala u Verneovo doba, a on je kao član gradskog poglavarstva bio i zadužen za njeno funkcioniranje. Program u Cirkusu je počeo nekom vrstom performansa, zatim su puhački orkestri i zborovi iz Nantesa i Amiensa izveli poduzi glazbeni program, nakon kojeg je glumac maskiran u Julesa Vernea kazivao Verneov inauguracijski govor iz vremena prvog otvorenja cirkusa, a veliko finale predstavljava je praizvedba simfonije *Put u središte Zemlje*, izvrsnog glazbenog djela uz čije se zvuke jako lako mogu zamisliti avanture Verneovih junaka.

Prvi dan Mondiala završio je posjetom znamenitoj Verneovoj kući s tornjem, kući gdje je najduže živio i napisao najviše svojih djela (ali nije umro u toj, nego u drugoj, u istoj ulici). Kako se kuća upravo rekonstruira da bi

Znamenita Verneova kuća s tornjem u Amiensu, u kojoj je danas sjedište ustanove Centre International Jules Verne

jednim svojim djelom postala muzej, vidjeli smo samo prizemlje, u kojem su bili blagovaonica, biblioteka, glazbeni salon i radna soba. Građa Centra, koji čuva pedesetak tisuća dokumenata iz pišćeve ostavštine, bila je zbog radova sklonjena na drugo mjesto, a osim prostorija uređenih za posjetitelje, u predvorju je i mali butik koji prodaje knjige, razglednice i svakovrsne suvenire.

Drugog dana domaćini su nas poveli na more, u mjestance Le Crotoy, gdje je Verne živio pet godina prije konačnog

dolaska u Amiens, i odakle je kasnije često polazio na plovidbe svojom jahtom *Saint Michel III*. Dio puta prošli smo uskotračnom parnom željeznicom, a na plaži u mjestu Mers rekonstruirali smo jednu od poznatijih obiteljskih fotografija obitelji Verne, snimljenu prije stotinu i dvadeset godina na istom mjestu. Simpozij pod nazivom "Jules Verne - svjetski pisac" počeo je trećeg dana

Mondiala, i protegnuo se na četvrti dan. Predavanja su, na francuskom i engleskom uz simultano prevođenje, održavana

paralelno u dvije konferencijske dvorane, a u zgradi je osim tog glavnog programa održavan i niz okruglih stolova, radionica, predstavljanja knjiga, izložbi i sajmova knjiga. Među pedesetak tema predavača iz osamnaest zemalja širom svijeta, bila je i moja prezentacija naslovljena "Jules Verne i Pazin, Istra i Hrvatska", i sudeći po reakcijama publike i kasnijim razgovorima, osim znanaca s liste "Jules Verne Forum", postojanje i aktivnosti pazinskog Jules Verne Kluba i veza Pazina s Verneovim romanom *Mathias Sandorf* još uvek nisu dovoljno poznati, pogotovo među Francuzima.

Na samu obljetnicu Verneove smrti, 24. ožujka, rijeka ljudi uputila se ka gradskom groblju Madeleine, gdje je uz prigodni koncert (kasnije se saznao da je izvedena kompozicija iz 1880-tih godina, prvo djelo ikad napisano za orkestar

saksofona) i komemorativne govore, odana počast velikom piscu. Među nazočnima je bilo i dvoje Verneovih prapraunuka i nekoliko drugih članova obitelji. Svatko od gostiju Mondiala se, naravno, poželio slikati uz Verneov grob, a po svršetku ceremonije oputovali smo superbrzim vlakom (Francuzi ga zovu TGV, izgovarajući to *te-že-ve*) za piščev rodni grad Nantes.

Amien s je za zapadnoevropske pojmove gradić, od oko sto pedeset

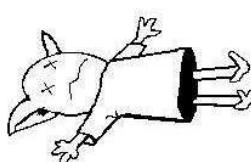
Autor teksta Davor Šišović na Verneovom grobu u Ameinsu, točno na stotu obljetnicu piščeve smrti, 24. ožujka 2005.

tisuća stanovnika, vrlo ugodne atmosfere, lijepih ulica, na nevelikoj rijeci Sommei. Nantes je pak triput veći od Amiensa, od davnina je to razvijeni industrijski i lučki grad na velikoj plovnoj rijeci Loirei. Sivlji je od Amiensa, viših i sivljih zgrada. Podsjeca me na Rijeku. Tu smo najprije obišli

prigodnu izložbu u gradskoj knjižnici, gdje se čuvaju i originalni Verneovi rukopisi, a među izlošcima zapazio sam i naslovnicu rukopisa romana *Mathias Sandorf*, s originalnim naslovom *Mediterane*. U gradu postoji i Muzej Julesa Vernea, u zgradi podignutoj nakon piščeve smrti, ali je i on zbog rekonstrukcije bio zatvoren, a njegova je građa ionako "gostovala" na drugim izložbama u Nantesu, Amiensu i Parizu. Idućeg dana provedeni smo kroz grad i vidjeli sva bitna mjesta iz Verneova djetinjstva, mladosti i književnog sazrijevanja, u gradskom Planetariju pogledali smo i jedan *trash* film inspiriran *Putom na Mjesec*, a poslijepodne smo vjerojatno najmanjim trajektom na svijetu, na koji stane jedva osam automobila, preko široke Loire prevezeni do mjestanca Chantenney, gdje je bio ljetnikovac Verneovih roditelja. Ponovno vožnja TGV-om do Pariza, gdje nam je u programu bio posjet izložbi "Jules Verne i more" u Pomorskom muzeju na Trocaderu, i zatim večera u restoranu Altitude 95 na prvom katu Eiffelovog tornja. Nada da će nas domaćini voditi u čuveni restoran Jules Verne na drugom katu tornja nije se

ostvarila - ipak je riječ o najskupljem pariškom restoranu gdje se na mjesto čeka i po tri godine!

Intenzivan i vrlo nabijen program dugoročno je napunio dojmovima poklonike Julesa Vernea koji su na Mondial došli iz mnogih krajeva Francuske, kao i nas "izvana", iz Njemačke, Poljske, Nizozemske, Rusije, Velike Britanije, Izraela, Brazila, Kanade, SAD, i naravno Hrvatske. Mondial se pokazao izuzetno važnim za svjetski vernološki pokret, koji već nekoliko godina intenzivno nastoji revalorizirati djelo ovog pisca, ističući ga ne samo kao pisca za djecu nego i za odrasle, istraživanjima potkrepljujući teze o Verneovom utjecaju na književnost, umjetnost, znanost i opći razvitak čovječanstva, pa i "obarajući" legende koje su se uvukle u opću kulturu i svjetsko javno mnjenje. Takva bi okupljanja, jednodušni su bili sudionici Mondiala, trebalo periodično ponavljati, seliti ih i u druge zemlje gdje djeluju društva Julesa Vernea, pa tako nije nerealno ni očekivanje da će se neki od budućih Mondiala dogoditi i u Pazinu.

NATJEČAJ ZA ISTRAKONSKU ZBIRKU 2006. GODINE

1. Na natječaj se mogu slati samo neobjavljene SF ili fantasy priče, do 5 kartica dužine (do 9000 znakova, uključujući i razmake, ni znaka više), pisane na hrvatskom jeziku.
2. Tekst mora biti otipkan ili isprintan u jednom primjerku, na pisaćem stroju ili PC-u, a obavezno je priložiti i disketu. Svaki autor može poslati najviše tri priče.
3. Natječaj je anoniman.
4. Rad mora biti obilježen šifrom. Rješenje šifre - puno ime i rezime, adresu i broj telefona, te eventualno e-mail adresu, treba priložiti u zasebnom i zatvorenom pismu.
5. Dodjeljuju se tri novčane nagrade:
 - Prva nagrada u iznosu od 1.500,00 kn
 - Druga nagrada u iznosu od 800,00 kn
 - Treća nagrada u iznosu od 500,00 kn.
6. Ocjenjivački odbor zadržava pravo ne dodijeliti nagrade ako tekstovi ne zadovolje kvalitetom ili uvjetima.
7. Krajnji rok za slanje radova je 15. 01. 2006. godine. Radovi se šalju poštom na adresu:
PUČKO OTVORENO UČILIŠTE U PAZINU (za Istrakon)
Šetalište Pazinske gimnazije 1
52000 P A Z I N
8. Nagrade će biti uručene u ožujku 2006. godine na Sedmoj istarskoj konvenciji fantastike i SF-a "ISTRAKON 2006" u Pazinu.
9. Posebna nagrada dodijelit će se za priču koja najbolje obradi neku istarsku temu.
10. Ako prosudbena komisija veći broj pristiglih radova ocijeni iznimno kvalitetnima, odabrane priče objavit će se u zajedničkoj zbirci kratkih SF priča.

U čast istarskog vampira Jure Granda

ORGANIZACIJSKI ODBOR 5. FESTIVALA FANTASTIČNE KNIŽEVNOSTI U PAZINU
OGLAŠAVA

NATJEČAJ ZA VAMPIRSKE PRIČE

Ovim se natječajem traže priče iz žanrovskog spektra znanstvene fantastike - fantasyja - nadnaravnog horroora, koje na bilo koji način obrađuju ili koriste vampirska tematiku. Primaju se priče napisane na hrvatskom jeziku, duljine **do 10 novinskih kartica** (18.000 znakova, uključujući i razmake). Poželjno je da priče budu što kraće, ali to nije uvjet. Priče koje se šalju na natječaj moraju biti originalne tj. neobjavljene. Neobjavljenom se pričom smatra priča koja još ni na koji način nije pružena na uvid javnosti u tiskanom ili u elektronskom mediju (uključujući i internet).

Priče treba slati u jednom primjerku otisnute na papiru, potpisane imenom i prezimenom autora, s detaljnim podacima o autoru u prilogu, uključujući kontakt-podatke, te kraći životopis i bibliografiju (materijal za "bilješku o piscu"). Priče ne treba potpisivati šifrom. U koverti s pričom otisnutom na papiru, OBVEZNO treba priložiti i disketu ili CD s pričom u elektronskom obliku (u **.rtf** datoteci, bez posebnih formatiranja teksta).

Priče treba slati na adresu:

Pučko otvoreno učilište u Pazinu (za vampirske priče)

Šetalište Pazinske gimnazije 1

52000 Pazin

Rok za slanje priča je **1. travnja 2006. godine.**

Prosudbena komisija odabrat će najbolje priče za objavlјivanje u zajedničkoj zbirci, koja će biti predstavljena na **5. Festivalu fantastične književnosti** koji će se održati u **Kringi i Pazinu, 11. i 12. kolovoza 2006. godine.**

Priče odabrane za objavlјivanje u zbirci se ne rangiraju i ne nagrađuju posebnim nagradama. Autori čije se priče odaberu za zbirku bit će pozvani da svoje priče predstave na spomenutom Festivalu.

Ukoliko se s vremenom ukažu mogućnosti da se, zahvaljujući nenadanoj naklonosti sponzora, neke priče ili autori ipak nagrade posebnim nagradama, takve će odabrat ista prosudbena komisija koja bira priče za objavlјivanje.

Za ovaj natječaj i za ovu zbirku vampirska tematika je obavezna. Obavezno je i poštivanje propisane duljine od 10 kartica. Poželjno je, ali nipošto nije uvjet, da je vampirska priča radnjom smještena u Istru, i da se u njoj pojavljuje Jure Grando.

Dugogodišnji poznavatelj europske SF scene, Mića Milovanović ustupio je ovaj popis znanstvenofantastičnih radova objavljenih tijekom protekle godine u Srbiji i Crnoj Gori

PREGLED ZNANSTVENOFANTASTIČNIH DJELA U SRBIJI I CRNOJ GORI U 2004. GODINI

Piše: Mića Milovanović

Napomena urednika: u slučaju periodike, numeracija i mjeseci izdanja ostavljeni su u izvorniku

priče:

Sebastijan Adanko - *Poslednja* ("Emitor" 446)

Ilija Bakić - *Lepi Nanko i klikeraši* ("Politikin zabavnik" 2730, 4. 6. 2004.)

Ilija Bakić - *Sad na izletu* ("Emitor" 447)

Ilija Bakić - *Gnoj*

Ilija Bakić - *Novi prilozi za biografiju Flaša Gordona* ("Ulaznica", Zrenjanin br. 191-192, avgust 2004.)

Lidija Beatović - *Ljubav kao glad* ("ZNAK SAGITE" 13)

Ivan Bevc - *Kraj leta* ("Emitor" 446)

Ivan Bevc - *Selo* ("ZNAK SAGITE" 13)

Miloš Cvetković - *Zid* ("Politikin zabavnik" 2737 23. 7. 2004.)

Miloš Cvetković - *Meso* ("Emitor" 448)

Vasa Ćurčin - *Božićna priča* ("ZNAK SAGITE" 13)

Dragan R. Filipović - *Čovek je dao imena svim životinja, davno, u početku* ("Emitor" 448)

Dragan R. Filipović - *Konjska reka* ("Politikin zabavnik")

Zoran Jakšić - *Vertikalne igre* ("Politikin zabavnik" 2723, 16. 4. 2004.)

Tihomir Jovanović - *Mars u opoziciji* ("Ulaznica", Zrenjanin br. 191-192, avgust 2004.)

Boban Knežević - *Kineski kikiriki i srpska šljivovica* ("Emitor" 449)

Vladimir Lazović - *Muzika srca* ("Emitor" 442)

Tamara Lujak - *Monog* ("Ulaznica", Zrenjanin br. 191-192, avgust 2004.)

Aleksandar Marković - *Rešenje* ("Emitor" 445)

Damir Mikloš - *Odbrambeni mehanizam* ("Emitor" 446)

Ivana Milaković - *Vetar iz Hamala* ("Emitor" 449)

Ivan Nešić - *Stoper koji je lečio pregažene životinje...* ("ZNAK SAGITE" 13)

Dejan Ognjanović - *Neumrli* ("Politikin zabavnik" 2726, 7. 5. 2004.)

Oto Oltvanji - *Retka krvna grupa* ("Emitor" 445)

Oto Oltvanji - *Sardonični komšija* ("ZNAK SAGITE" 13)

Oto Oltvanji - *Tilt* ("Politikin zabavnik" 2757, 10. 12. 2004.)

Vasa Pavković - *Flaš, Dejl, Zarkov* ("Ulaznica", Zrenjanin br. 191-192, avgust 2004.)

Petar Petrović - *Samo reci kada, Gospode* ("Emitor" 449)

Uroš Petrović - *Međustanica* (zbirka *Priče s one strane*, Znak Sagite)

Uroš Petrović - *Gospođa bubamara* (zbirka *Priče s one strane*, Znak Sagite)

Uroš Petrović - *Levitron* (zbirka *Priče s one strane*, Znak Sagite)

Uroš Petrović - *Trag Edija* (zbirka *Priče s one strane*, Znak Sagite)

Uroš Petrović - *Predavanje* (zbirka *Priče s one strane*, Znak Sagite)

Uroš Petrović - *Lutka i perla* (zbirka *Priče s one strane*, Znak Sagite)

Uroš Petrović - *Haljina* (zbirka *Priče s one strane*, Znak Sagite)

Uroš Petrović - *Projekcija* (zbirka *Priče s one strane*, Znak Sagite)

Đorđa Pisarev - *Oh, zašto je samo Dejl pošla u supermarket* ("Ulaznica", Zrenjanin br. 191-192, avgust 2004.)

Marko Pišev - *Obožavam te* ("Emitor" 450)

Ratko Radunović - *Nepotizam* ("Politikin zabavnik" 2725, 30. 04. 2004.)

Ratko Radunović - *Zahvalno oko* ("Emitor" 450)

Goran Skrobonja - *Još jedno veče sa Džerijem* ("Ulaznica", Zrenjanin br. 191-192, avgust 2004.)

Spomenka Stefanović - *Kosjenka u vrtu* ("Emitor" 447)

Jovan Stojadinović - *Petak je dan za sredu* ("Politikin zabavnik" 2728, 21. 5. 2004.)

Konstantin Tezeus - *Tenkovi Kalenije* ("Politikin zabavnik" 2739, 6. 8. 2004.)

Darko Tuševljaković - *Krstarenje* ("Politikin zabavnik" 2714, 13. 2. 2004.)

Darko Tuševljaković - *U pećinama* ("Emitor" 450)

Milan Urošević - *Draconian* ("Emitor" 444)

Jelena Vučetić - *Misteriozni geni* (zbirka *Misteriozni Geni*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Amandu* (zbirka *Misteriozni Geni*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Doček Nove godine 2500-te* (zbirka *Misteriozni Geni*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Kuća za izdavanje* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Iz dnevnika dve Ane* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Planeta naših predaka* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Ogledalo* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Ko su oni* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Mašta ili stvarnost* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Spasioci* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Šapati svemira* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Između sna i jave* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Čudni budistički manastir* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Korov uništava plemenite biljke* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Plava planeta* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Sećenje na mladost* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Najbliži svemirski susedi* (zbirka *Planeta predaka*, Energoprojekt)

Ivan Zorić - *Boćica vilinskog praha* ("Emitor" 442)

Aleksandar Žiljak - *Električni safari* ("Politikin zabavnik" 2734, 2. 7. 2004.)

Zoran Živković - *Telefon* ("Politikin zabavnik" 2717, 5. 3. 2004.)

novele

Borislav Torbica - *Pobuna večno mrtvih* (Akademска misao)

Darko Tuševljaković - *Uspon planinom pogrešnih postupaka* ("Emitor" 444)

Jelena Vučetić - *Misteriozni geni* (Energoprojekt)

Jelena Vučetić - *Umiranje zvezda* (Energoprojekt)

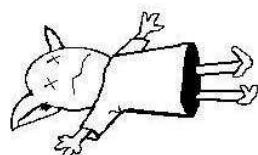
Zoran Živković - *Vagon* (Polaris)

romani:

Ratko Radunović - *Mi nismo bolesni* (Narodna knjiga)

Zoran Grbić - *Mreža* (SKC - Novi Sad)

Zoran Živković - *Četiri priče do kraja* (Polaris)

I još priloga za bibliografiju. Zahvala Igoru Tabaku(i opet!) za prebacivanje u elektronički format.

BIBLIOGRAFIJA HRVATSKOG SF-a (VI. dio)

Sastavio: Živko Prodanović

Prilog poznavanju hrvatske
znanstveno-fantastične književnosti - grada za
bibliografiju hrvatske znanstveno-fantastične
proze /priповjetke, romani, novele i romani/
objavljene u tjednicima, časopisima i
magazinima do 1945. godine.

II. Abecedno kazalo pisaca

1. ANONIM

1. AUTOMATI

Zagreb 1938. "Svijet 7 dana". God. I. /XIII./
br. 2 /28/.

2. IZGUBLJENI GRAD

Zagreb 1945. "Zabavnik". God. III. br. 91.

3. MUMIJINA RUKA

Zagreb 1940, "Cinema". God. XIV. br. 4.

4. NEOBIČAN POKUS DOKTORA UTE

Zagreb 1940. "Cinema". God. XIV. br. 10.

5. NEPROBOJNI PNEUMATIK

Zagreb 1938. "Oko". God. IV. br. 25.

6. PODIVLJALI ROBOT

Zagreb 1938. "Cinema". God. XII. br. 2

7. PODIVLJALI ROBOT

Zagreb 1941. "Novela". God. I. br. 21.

8. S.O.S.PSI.NADVLADAJU.AMERIKOM

Zagreb 1930. "Cinema". God. IV. br. 24.

9. SPAS PAPIRA

Zagreb 1939. "Cinema". God. XIII. br. 4.

10. USKRSNUĆE

Zagreb 1941. "Novela". God. I. br. 5

11. UŽAS U PRAŠUMI

Zagreb 1937. "Svijet". God. XII. br. 12.

12. X I Y

Zagreb 1938. "Oko". God. IV. br. 32.

2. ANONIM /MONTEGUE GRIEG/

1. RAKETA /Montegue Grieg/

Zagreb 1934. "Cinema". God. VIII. br. 1.

2. RAKETA /Anonim/

Zagreb 1941. "Novela". God. I. br. 2.

3. ANONIM /I.B. VELIUS/

1. TAJNA /Anonim/

Zagreb 1931. "Cinema". God. V. br. 21.

2. PILOT SMRTI /Anonim/

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 48.

3. PILOT SMRTI /I.B. Velius/

Zagreb 1939. "Svijet 7 dana". God. II. /XIV./
br. 40.

4. TAJINSTVENI ZRAKOPLOV /Anonim/

Zagreb 1944. "Zabavnik". God. II. br. 60.

4. ANTHOS

1. CVIJET GROZOTE

Zagreb 1935. "Svijet". God. X. knjiga XX. br.
8.

5. BARKOV S.

1. LEGENDA 25. STOLJEĆA

Zagreb 1932. "Svijet". God. VII. knjiga XIII.
br. 2.

6. C.O.

1. EKSPERIMENT PROFESORA BERTHIERA

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 32.

7. C.R.

1. UMORSTVO U STAKLENIKU

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 34.

8. CESAREC A.**1. POSJETA IZDALEKA**

Zagreb 1931. "Literatura". God. I. br. 6.

2. SAN DOKTORA PROSPERA LUPUSA

Zagreb 1930. "Književnik". God. III. br. 9.

9. F.B.**1. AMERIKANAC JE UBIJEN**

Zagreb 1936. "Oko". God. II. br. 46.

10. FRIED D.**1. OTROVNI PLIN NAD ZAGREBOM**

Zagreb 1930. "Cinema". God. IV. br. 18.

11. GENČEK**SVEMIRSKI PUT BOBBY-A I BIBBY-A**

Zagreb 1937. "Svijet". God. XII. br. 2.

12. GORSKI B.**1. NEOBIČAN IZUMITELJ**

"SMRTONOSNIH ZRAKA"

Zagreb 1943. "Pokret". God. II. br. 23.

GRIEG MONTEGUE vidi

Anonim/Montegue Grieg/

13. HACO**1. ZAGONETNI STROJ**

Zagreb 1930. "Svijet". God. V. knjiga 10. br.

6.

14. HOLM, BUDA**1. AMORA**

Zagreb 1932. "Svijet". God. VII. knjiga XIV.

br. 11.

15. HORVAT, MLADEN**1. MURI MASSANGA**

Zagreb 1927. "Svijet". God. II. knjiga III. br.

1 do 13 i 15 do 26 i god. II. knjiga IV. br. 1 do 5 i 7 do 11.

16. HUENE L.V.**1. NAPITAK MLADOSTI**

Zagreb 1933. "Cinema". God. VII. br. 11.

17. J.J.**1. GOSPODIN X**

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 3.

18. JURJEVSKI, DOBROSLAV**1. DVJESTA KILOMETARA ISPOD**

ZEMLJE

Zagreb 1931. "Mladost". God. XI. od br. 4 do 9-10.

2. DVIJESTA KILOMETARA ISPOD

ZEMLJE

Zagreb 1938. "Naša zora". God. 1. br. 2 i 3.

19. KADIĆ, REŠAD**1. POSLJEDNJI PLES POGANSKOM**

BOGU

Zagreb 1936. "Svijet". God. XI. knjiga XII. br. 8.

20. KALENS**1. REFORMATOR**

Zagreb 1933. "Cinema". God. VII. br. 12.

21. KARME S.V.**1. GOSPODAR MILIJUNA**

Zagreb 1920. "Zabavnik". God. III. br. 1 do 18.

22. KULUNDŽIĆ, JOSIP**1. REZIGNACIJA KRALJA ROLLONA**

Zagreb 1925. "Vijenac". God. III. knjiga V. br. 10.

23. L.S.**1. ALIBI**

Zagreb 1937. "Oko". God. III. br. 14.

24. LOTNEM L.**1. KUGA NA OTOKU "M"**

Zagreb 1934. "Cinema". God. VIII. br. 2.

25. LY-TAI-FU**1. IZLET NA MARS**

Zagreb 1931.-1932. "Krijes". U 1931. od br. 1 do 4, u 1932. od br. 5 do 9.

26. MAJER, VJEKOSLAV

1. U UTROBI ZAGREBAČKE GORE

Zagreb 1941. "Savremenik". God. XXVIII. knjiga III. br. 1.

27. MAROUCHEVSKY, MICHEL DE /M-Y, MICHEL DE/

1. ČOVJEK U CRNOM PLASTU /Michel de Marouchevsky/

Zagreb 1944. "Pokret". God. III. br. 64.

2. 24 SATA U GODINI 2047. /Michel de M-y/

Zagreb 1944. "Zabavnik". God. II. br. 61.

3. KATASTROFA /Michel de M-y/

Zagreb 1944. "Zabavnik". God. II. br. 64.

4. NOVO SUNCE

Zagreb 1944. "Zabavnik". God. II. br. 81.

5. TAJNA OGAMANA

Zagreb 1944. "Zabavnik". God. II. br. 71.

28. MESARIĆ, KA

1. SUMPORNI OBLAK NAD GRADOM

Zagreb 1926. "Vijenac". God. IV. knjiga VI. br. 8-9.

29. MINTAS, VLADMIR

1. NAUTOSTRADA

Zagreb 1935. "Svijet". God. X. knjiga XX. br.

1

30. MRDJENOVIĆ, VELJKO

1. GENIJ PROFESORA APPLETONA

Zagreb 1934. "Svijet". God. II. knjiga XVIII. br. 12.

M-Y, MICHEL DE vidi

Marouchevsky, Michel de/ M-y, Michel de/

31. OREŠKOVIĆ, MLADEN

1. 67 GR. ZLATA

Zagreb 1932. "Svijet". God. VII. knjiga XIV. br. 15.

32. V.M.

1. U DOLINI PAKLA

Zagreb 1937. "Svijet". God. XII. br. 41.

VELIUS I.B. vidi Anonim/I.B.Velius/

33. ZLATARSKI, JOSIP

1. ELIKSIR BLAGE SMRTI

Zagreb 1931. "Svijet". God. VI. knjiga XII. br. 1.

35. ZYR XAPULA

1. DR. VUDRONOV

Zagreb 1927. "Svijet". God. II. knjiga III. br. 14.

